

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/33/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7115202309
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slobodník
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7115202309.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Slobodníka a sudkýň JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Adriany Murínovej v spore žalobcu: V.W. T., D.. X.X.XXXX, N. O. Č.. XXX/XX, A. D. X., P. O., zastúpený JUDr. Jurajom Kusom, advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie Nám. osloboditeľov 10, 071 01 Michalovce, IČO: 35 547 375, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, v konaní o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom orgánom verejnej moci, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice I č.k. 36C/73/2015-146 z 10.4.2017

rozhodol:

Z r u š u j e napadnutý výrok rozsudku vo vyhovujúcej časti a výrok o náhrade trov konania a v rozsahu zrušenia vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej len súd) rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 5 000 Eur s 5,05% ročným úrokom z omeškania zo sumy 5 000 Eur od 23.1.2015 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.). V prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II.). Priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % zo súdom priznanej sumy (výrok III.).

2. Vychádzal z toho, že žalobca sa žalobou došlou súdu dňa 2.2.2015 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť mu titulom nemajetkovej ujmy sumu 30 000 Eur s 8,05 % ročným úrokom z omeškania od 22.1.2005 do zaplatenia a k náhrade trov konania. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že ako poškodenému v trestnom konaní mu bola spôsobená škoda, ktorú kvalifikuje ako nemajetkovú ujmu a táto škoda mu bola spôsobená nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom orgánom verejnej moci. Poukázal na to, že bol nespravodlivo trestne stíhaný a obvinený uznesením vyšetrovateľa zo dňa 9.10.2013, ČVS: KÚFS-80/7027-V-2013 spolu s ďalším spoluobvineným O. V.. Z uznesenia o obvinení je zrejmé, že bol obvinený zo zločinu porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označenie tovaru podľa § 279 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona a za tento skutok je trestná sadzba odňatia slobody 3 až 8 rokov. Proti citovanému uzneseniu o obvinení z jeho strany bola podaná v zákonom stanovenej lehote sťažnosť, ktorú prokurátor zamietol uznesením zo dňa 11.10.2013, sp. zn. 1Pv 881/13-7. Uznesením Okresného súdu Michalovce zo dňa 11.10.2013 sp. zn. OTp/43/2013 bol vzatý do väzby a proti ktorému uzneseniu podal sťažnosť, o ktorej rozhodol Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 23.10.2013, sp. zn. 8Tpo/41/2013-37 tak, že sťažnosti vyhovel a zrušil napadnuté uznesenie o vzatí do väzby, následkom čoho bol prepustený z väzby na slobodu. Odvolací súd napadnuté rozhodnutie o vzatí do väzby označil ako nezákonné. Súd vychádzal aj z toho, že svedok S. G., priateľ žalobcu a spoločník v spoločnosti vykonávajúcej podnikateľskú činnosť spolu so žalobcom vo výpovedi uviedol, že z trestného stíhania, ktoré sa viedlo voči žalobcovi, bol nemilo prekvapený poukazujúc na to, že so žalobcom sa pozná 20 rokov, spočiatku tomu uveriť nemohol, avšak postupom času najmä vtedy, keď žalobcu vzali do väzby, začal všetko prehodnocovať a nadobudol dojem, že žalobca sa pravdepodobne musel dopustiť nejakej trestnej

činnosti, keď bol vzatý do väzby. Po prepustení z väzby sa so žalobcom o predmetnej záležitosti rozprával a o nevine žalobcu ho presvedčilo správanie žalobcu. Dodal, že uvedené malo však vplyv na ich podnikateľskú činnosť, nastal pokles zákazok, čo malo aj finančný dopyt na podnikanie.

3. Žalobca žalobou žiadal uhradenie nemajetkovej ujmy vo výške 30 000 €. Pri posudzovaní existencie škody vo forme nemajetkovej ujmy súd v danej veci vychádzal z nasledovných princípov, dôkazov a úvah:

Kritériá, na ktoré má súd prihliadať pri určení výšky peňažnej náhrady, sú ustanovené v § 17 ods. 3 cit. zákona. Ide o normu s relatívne neurčitou hypotézou, ktorá vyžaduje, aby súd s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti každého individuálneho prípadu sám vymedzil okolnosti významné pre určenie výšky náhrady. Prihliadať má najmä na dopad väzby do osobnostnej sféry poškodeného, na jeho zdravotný stav, na nepriaznivosť jej vplyvu na povesť poškodeného, jeho doterajší spôsob života a podobne. Výpočet je demonštratívny a nevylučuje, aby sa prihliadlo aj na iné okolnosti, pokiaľ budú považované za porovnateľne závažné.

4. Súd považoval za potrebné uviesť, že žalovaný postavil svoju obranu na tom, že uplatňovaná náhrada žalobcom je nad limit stanovený v zmysle § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. Vzhľadom k tomu, že súd priznal výšku nemajetkovej ujmy v súlade s citovaným zákonným ustanovením a je presvedčený o tom, že súdom priznaná výška nemajetkovej ujmy vzhľadom na okolnosti prípadu je primeraná a predstavuje optimálne a účelne vyvážené zmiernenie nepriaznivého následku neoprávneného zásahu do práv žalobcu, k obrane žalovaného nepovažoval za potrebné zaujať právne stanovisko. Žalobca sa pôvodne domáhal náhrady škody spôsobenej aj nesprávnym úradným postupom orgánom verejnej moci, ktorý však bližšie v žalobe ani v vo svojich ďalších vyjadreniach neodôvodnil a skutkovú obranu žalovaného, že bližšia špecifikácia nesprávneho úradného postupu v žalobe absentuje, žalobca uznajúc žalovaným vznesenú námietku, zotrval iba na právnom nároku uplatnenia si náhrady škody spôsobenej nezákonnými rozhodnutiami. Výšku úrokov z omeškania súd určil podľa vyššie citovaného ust. § 3 nar. vlády SR č.87/1995 Z.z., v znení účinnom od 1.2.2013. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu bola vo výške 0,05 % ročne; po zvýšení o 5 perc. bodov výška úrokov z omeškania činí 5,05 % ročne. Zhrnúc vyššie uvedené, súd zaviazal žalovaného na zaplatenie úrokov z omeškania z priznanej istiny počnúc od 23.1.2015 až do zaplatenia a v prevyšujúcej časti uplatnených úrokov z omeškania žalobu zamietol.

5. V podanom odvolaní žalovanej, táto žiadala napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a priznať trovy konania 100 %.

6. V odvolaní namietala, že policajný zásah predstavuje odlišnú samostatnú právnu skutočnosť, ktorá na seba viaže právne následky a nemožno ho preto stotožňovať so zastavením trestného stíhania, či výkonu väzby. S poukazom na judikatúru NS SR v Bratislave (Najvyšší súd), napr. vec sp. zn. 3Cdo/176/2012 a ďalšie, dôvodila, že v priestoroch skladu mala byť spozorovaná osoba menom V. T., ktorá nechcela uposlúchnuť výzvu zakročujúcich colníkov a utiekla ..., teda z toho malo vyplývať z uznesenia o zastavení trestného stíhania, že toto správanie sa žalobcu počas zásahu príslušníkov colnej správy spôsobilo, že by mu nemala patriť náhrada škody, pričom namietali aj výšku priznanej náhrady. Krajský súd potvrdil rozsudok vo veci sp. zn. 5Co/304/2017, rozsudkom z 10.5.2018.

7. V podanom dovolaní žalovaná uviedla, že bolo porušené právo žalovanej na spravodlivý proces, keďže sa de facto odmietol zaoberať odvolacími námietkami žalovanej, ne bolo zistené z akého titulu vyplýva nárok žalobcu, rozčlenenie priznanej náhrady nemajetkovej ujmy vo vzťahu k jednotlivým právnym titulom, výšky náhrady nemajetkovej ujmy, svojvoľného zamieňania právnych dôvodov vzniku nemajetkovej ujmy súdom, skresľovania výpovedí svedkov a podobne.

8. V dovolacom konaní Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 7Cdo/174/2018 z 27.11.2019 rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/304/2017 z 10. mája 2018 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

9. V dôvodoch svojho rozhodnutia Najvyšší súd SR uviedol, že v odvolaní namietala žalovaná odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), f), h) CSP, keďže nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie jej znemožnil uplatniť procesné práva, lebo ani okresný súd ale ani krajský súd sa nezaoberali právnym posúdením základu žaloby uplatneného práva, existenciou nezákonných rozhodnutí o vznesení obvinenia a väzbe, toto si mal zaviniť žalobca sám. Okrem iného súd prvej inštancie ako vyplýva zo spisu,

sa nedostatočne zaoberal rozsahom priznanej nemajetkovej ujmy a náhradou trov konania, nesprávne skutkové zistenia vyplývajú z toho, že okresný súd sa vôbec nevyrovnal so vzťahom zásahu príslušníkov Kriminálneho úradu finančnej správy a rozhodnutiami vydanými v trestnom konaní (pri vyhodnocovaní skutkových zistení vôbec nerozlišoval medzi uvedenými úkonmi orgánov verejnej moci). Ďalej žalovaná vytykala v dovolacom konaní ale aj v odvolaní súdu prvej inštancie nepresnosti v zaznamenávaní svedeckých výpovedí pri hodnotení, ktoré považovala za svojvoľné, lebo súd ignoroval také dôkazy, ktoré svedčili o opaku tvrdení o takej ujme, ktorá si zaslúži priznanie náhrady v peniazoch.

10. Odvolací súd postupom podľa § 385 CSP (bez nariadenia odvolacieho pojednávania) zistil, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku vyhovujúcom (t. j. o zaplatenie žalobcovi 5.000 € spolu s úrokom z omeškania a výrokom o náhrade trov konania) je treba zrušiť pre nepreskúmateľnosť a nedostatočne zistený skutkový stav.

11. Podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP, zák. č. 160/2015 Z.z., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom ...

12. V riešenom spore nejde o rozhodnutie vo veci samej a o skutočnosť, že by dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali a s poukazom na § 390 písm. a) CSP odvolací súd nie je povinný sám rozhodnúť vo veci, preto zrušil vec v uvedenom rozsahu a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

13. So zreteľom na § 391 ods. 3 CSP je povinný súd prvej inštancie nariadiť pojednávanie a zisťovať v súvislosti s doplnením skutkového stavu, či riadne boli zaznamenané svedecké výpovede a pri ich hodnotení po opakovanom výsluchu strán sporu vypočuť aj svedkov, prípadne vykonať také dôkazy, ktoré navrhnú strany sporu, lebo je zrejmé, že treba doplniť dokazovanie na preukázanie takej ujmy, ktorá by si zaslúžila priznanie náhrady v peniazoch (ň 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.).

14. Rozsudok súdu prvej inštancie v časti vyhovujúcej je predčasný a nepreskúmateľný a je treba opätovne posúdiť otázku nárokov na náhradu trov konania a otázku úrokov z omeškania, lebo súd prvej inštancie neuviedol, prečo tak rozhodol a či právnym, korektným a zrozumiteľným spôsobom sa vyrovnal so skutkovými zisteniami tak v prospech žalobcu ako aj žalovanej. Je treba opätovne posúdiť vzťah zásahu príslušníkov Kriminálneho úradu finančnej správy s rozhodnutiami vydanými v trestnom konaní (a porovnať skutkové zistenia doteraz získané na pojednávaní súdu prvej inštancie).

15. Len po doplnení dokazovania bude možné opätovne rozhodnúť vo veci, následne rozhodne so zreteľom na § 396 ods. 3 CSP súd prvej inštancie aj o trovách odvolacieho konania.

16. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).